

בחינת זני משמש –מטיפוח ספי בן דור

חוות מטעים החולה – 2004

יעל גרינבלט אברון, שמעון אנטמן, גלית רדל, טיטו נתנוון וזמיר עשור

בחוות מטעים בחולה הוקמה חלקת זני משמש, מטיפוח של ספי בן דור. מטרת המחקר היא לבחון את הזנים על תכונותיהם השונות ולמצוא זנים מעניינים נוספים על הזן הנפוץ רעננה.

בשנת 97 ניטעו 12 זנים, 98 – נוספו 11 זנים וב 99- ניטעו 19 זנים נוספים.

בשנת 2004 נבדקו כ 25 זנים.

בשנת 2000, נקטף הפרי הראשון בחלקה.

המדדים שנבדקו:

רישום פנולוגי לפריחה והבשלה.

יבול, וגודל פרי

תכונות הזן בקטיף ובחיי מדף. בקטיף נבדק אחוז הכ.מ.מ.

הפרי הושם בחיי מדף למשך 4 ימים בטמפרטורה של 20° .

בקטיף ולאחר חיי המדף הוערך הפרי לאיכות.

נרשמו: מראה, צבע לחי, אחוז כיסוי הצבע, צבע ציפה, גודל גלעין.

טעם, חמיצות וניחוח.

ומוצקות לאחר חיי מדף.

בשנת 2004 לא התקבלו נמשים אופייניים בכל הזנים.

בשנת 2002 היה אירוע ברד כבד שגרם לנזקים. בשנת 2003 היבול הכללי במשמש היה נמוך מאוד.

וב 2004 יבול כבד.

תאור הזנים:

רעננה – זן ייחוס, יבול טוב, גודל פרי בינוני.

311 – זן בעל לחי אדום מנוקד, ציפה כתומה. גודל טוב. גלעין גדול. נקטף כשבועיים לפני הרעננה.

צורה לא רגולרית. נושר לפני הבשלה מלאה. מבשיל ומתרכז על העץ מהר מאוד. היבולים

הנמוכים בשנים קודמות כתוצאה מנשירה לפני קטיף מסתמנת סירוגיות בפוריות. זן בעייתי,

אך יש לו יתרון בעיתוי קטיף מוקדם.

309 - יבול טוב, פרי בינוני, גדול מהרעננה. נקטף כשבועיים לפני הרעננה. לחי אדום, גלעין קטן,

אזור התפר שקוע, הפרי בשרני ואחיד. לא מצטיין בטעמו. חמיצות גבוהה וסוכר נמוך. הפרי

נשמר על העץ ובחיי מדף במוצקות גבוהה מאוד. נושא פרי על דו שנתי בעיקר.

45 – יבול נמוך מאוד. גודל פרי טוב. נושר לפני קטיף. פרי יפה, לחי אדום מנוקד, ציפה כתומה.

טעם טוב. מתרכז מאוד על העץ ובחיי מדף. סבל מפיצוצים (10%). זן פסול.

208 - יבול טוב, פרי גדול מאד. נקטף כשבועיים לפני הרעננה. פרי פחוס, לא סימטרי, מבריק.

אחיד בהבשלה. מרקם סיבי. פרי בשרני, מעט קמחי. הגלעין קטן חצי צמוד. נשמר טוב על

העץ ובחיי מדף. נושא פרי על ענפים חד ורב שנתיים. זן מומלץ.

- 25 – יבול נמוך מאוד. פרי ענק. לחי אדום, ציפה כתומה. בשרני גלעין קטן. טעים מאוד, ועסיסי. נושר לפני קטיף. מתרכז מאוד בחיי מדף. זן פסול.
- 123 - יבול טוב. נקטף כ 10 ימים לפני הרעננה. פרי גדול יפה ומבריק מעט פחוס, ציפה כתומה לחי אדום, טעם טוב ועסיסי, הפרי נשמר על העץ ובחיי מדף. רגיש למכות שמש וסדקים. נשיאת פרי על דורבנות. זן מומלץ.
- 120 - יבול טוב, פרי בגודל בינוני, פרי פחוס לא סימטרי. גלעין גדול. לחי אדום. טעם בינוני, סבל מפיצוצים בשנת 2002 (50%). מתרכז בחיי מדף. נשיאת פרי על ענפים חד ורב שנתיים. זן לא מצטיין ובמועדו יש זנים טובים יותר.
- 310 – יבול טוב. גודל פרי גדול מאוד. אחיד ובשרני. פרי יפה ומבריק, לחי אדום. גלעין חצי צמוד. קטיף שבוע לפני הרעננה. טעם בינוני, מוצק בחיי מדף. יתכן ורגיש למכות שמש. זן מומלץ
- 320 – יבול טוב. נקטף כשבוע לפני הרעננה. פרי בינוני - קטן. צבע יפה, כתום מבריק, לחי אדום. ציפה כתומה. תפר שקוע באזור העוקץ. גלעין גדול. טעים מאוד בעל ניחוח טוב. התרכז מעט בחיי מדף. זן מומלץ.
- 75 – יבול טוב. בשנת 2003 היבול היה נמוך מאוד. גודל פרי בינוני. לחי אדום, ציפה כתומה. עסיסי בשרני וטעים, גלעין קטן מעט צמוד. תפר שקוע. מתרכז בחי מדף. לא מצטיין.
- 224 - יבול גבוה בד"כ, השנה היבול היה נמוך מאוד, גודל פרי ב 2002 פרי קטן בגלל עומס פרי גבוה מדי. קיימת אי אחידות גדולה בגודל. אזור התפר שקוע בחלקו. גלעין צמוד בחלקו. נישא על דורבנות. לא מצטיין.
- 322 – יבול גבוה. פרי גדול מאוד לא סימטרי. סובל הסדקות קלה בפיטם. קטיף 5 ימים לפני הרעננה. פרי יפה קליפה מבריקה, לחי אדום. ציפה כתומה. טעם טוב. בשרני וגלעין קטן. מתרכז בחיי מדף. זן מומלץ.
- 394 - קטיף שבוע לפני הרעננה. גודל פרי בינוני. פרי מבריק יפה, לחי אדום, ציפה כתומה. פרי נושר לפני קטיף. פרי טעים מאוד ועסיסי. מתמוטט בחיי מדף. זן פסול
- 337 - יבול טוב. פרי גדול בינוני- גדול. יפה ומבריק. בעל לחי אדום. ציפה כתומה, טעים ועסיסי. נושר עם הבשלתו. מתרכז בחיי מדף. קטיף שבוע לפני הרעננה.
- 51 – יבול בינוני. גודל פרי בינוני. מעט פחוס. טעים עסיסי, לחי אדום מעט מנוקד. ציפה צהובה כתומה. גלעין בינוני. תפר מעט שקוע. מתרכז בחיי מדף. קטיף שבוע לפני הרעננה.
- 182 – יבול טוב, גודל פרי בינוני. צבע לחי אדום 50% כיסוי. ציפה כתומה. פרי טעים עסיסי בעל ניחוח. גלעין בינוני. קטיף שבוע לפני הרעננה. זן מומלץ
- 280 – יבול נמוך מאוד. עצים קטנים מאוד. גודל פרי בינוני - קטן. פרי פחוס, מעט מאורך תפר מעט שקוע. לחי אדום, ציפה כתומה. גלעין גדול. עסיסי וטעים. מתרכז בחיי מדף. זן פסול
- 261 – יבול בינוני. גודל פרי בינוני. קליפה ירקרק-צהובה. לחי מעט אדום, ציפה צהובה. קצה תפר שקוע והפרי נסדק. הפרי מבשיל מהגלעין החוצה. פרי טעים מאוד ועסיסי, בשרני, בעל ניחוח. מתרכז בחיי מדף. קטיף מספר ימים לפני הרעננה. זן פסול
- 63 – יבול נמוך. פרי גדול. לחי אדום, ציפה צהובה-כתומה. לא סימטרי. אזור התפר בהבשלה נשאר ירוק. פרי מבריק. טעים. מתרכז בחיי מדף. קטיף עם הרעננה.
- 327 – יבול נמוך. גודל פרי בינוני - גדול. פרי יפה, מבריק. לחי אדום, ציפה צהובה כתומה. פרי מוצק, פרי חמוץ. חיי מדף טובים. קטיף שבוע לפני הרעננה. זן פסול

- 358 – יבול נמוך. פרי גדול מאוד. יפה, מבריק, מוצק. לחי אדום. ציפה כתומה. פרי טעים עסיסי. משתמר בחיי מדף. קטיף שבוע לפני הרעננה.
- 8 - יבול טוב. גודל פרי בינוני – קטן (עצים עמוסים מאוד). מעט מאורך, לא סימטרי, תפר שקוע בקצה. לחי אדום מנוקד, ציפה צהובה- כתומה. טעים ועסיסי, מעט ניחות. התרכך מעט בחיי מדף. קטיף שבוע לפני הרעננה.
- 81 - יבול טוב, גודל פרי קטן מאוד. אדום מנוקד, ציפה צהובה-כתומה, גלעין גדול. פרי טעים, ועסיסי, בעל ניחות עז. חיי מדף קצרים מאוד. קטיף כ 10 יום לפני הרעננה . זן פסול
- 338 - יבול נמוך. גודל פרי בינוני. לחי אדום מנוקד. ציפה צהובה כתומה. פרי מבריק ואחיד. טעם בינוני פרי עסיסי. חיי מדף טובים. קטיף שבוע לפני הרעננה.
- 375 – יבול בינוני. פרי קטן. לחי אדום מנוקד. ציפה כתומה צהובה. פרי טעים מאוד. מוצק. גלעין גדול. חיי מדף טובים. קטיף שבוע לפני הרעננה.
- 291 – יבול נמוך. פרי בינוני. פרי פחוס מוארך. תפר מעט שקוע. לחי אדום. ציפה צהובה -כתומה. גלעין גדול. פרי טעים ועסיסי. חיי מדף סבירים. ב 2002 נתקף בקורינאום. קטיף שבוע לפני הרעננה.
- 226 – יבול טוב. גודל פרי בינוני. לחי אדום. ציפה כתומה צהובה. גלעין גדול. פרי מבריק. טעם חמוץ לא טעים. מוצק בחיי מדף. קטיף שבוע לפני הרעננה.
- 117 – יבול טוב. גודל פרי טוב. בעל מעט לחי אדום. ציפה צהובה כתומה. מאורך מבריק. תפר שקוע בקצה. טעם טוב וניחות טוב. הפרי מבשיל מהפנים החוצה. קטיף עם הרעננה.
- 235 - יבול בינוני. פרי קטן. מעט כיסוי לחי אדום. ציפה צהובה כתומה. לא סימטרי. פרי טעים ועסיסי. מתמוטט בחיי מדף. קטיף שבוע לפני רעננה. זן פסול
- 12 - יבול נמוך מאוד. פרי גדול. עגול, צבע קליפה צהוב ירקרק מעט לחי, ציפה צהובה כתומה. פרי טעים עסיסי ובשרני. הפרי ב 2002 התפוצץ. נושר ומתמוטט בחיי מדף. קטיף עם הרעננה.

זנים פסולים		זנים מומלצים
152	21	208
34	28	123
223	303	310
162	22	320
25	97	322
120	233	182
241	176	
45	280	
261	327	
81	235	

בחינת זני משמש מטיפוח ספי בן דור בחוות המטעים בחולה.

שם הזן	שיא פריחה 2003	שיא פריחה 2004	תאריך תחילת קטיף 2003	תאריך תחילת קטיף 2004	תאריך קטיף רב שנתי יחסית לרעננה	משקל (ק"ג) לעץ 2002	משקל (ק"ג) לעץ 2003	משקל (ק"ג) לעץ 2004	משקל פרי (ג') 2004	משקל פרי ממוצע רב שנתי בגרם
רעננה	17-מרץ	06-מרץ	06-יונ	25-מאי		52.1	54.0		50.0	43.7
311	20-מרץ	06-מרץ	25-מאי	10-מאי	-15	31.4	15.4	34.6	57.0	48.9
309					-15	52.8				44.4
208					-13	68.2				49.7
25	02-אפר	12-מרץ	25-מאי	14-מאי	-12	19.0	3.0	2.0	80.0	76.0
123					-11	65.6				46.9
45					-13	13.1				45.0
310	26-מרץ	09-מרץ	29-מאי	17-מאי	-8	52.5	52.5	62.2	62.0	55.2
320	20-מרץ	08-מרץ	30-מאי	18-מאי	-7	38.8	37.7	63.3	44.0	42.9
75	24-מרץ	07-מרץ	01-יונ	19-מאי	-6	47.4	9.2	47.8		45.1
224					-6	72.1				45.7
322	20-מרץ	08-מרץ	30-מאי	25-מאי	-4	61.9	31.7	70.0	90.0	64.3
223	28-מרץ	09-מרץ	01-יונ	23-מאי	-5	32.6	36.7	45.8	50.0	47.0
394	20-מרץ	06-מרץ	29-מאי	16-מאי	-8	30.7	5.0	16.0	53.0	47.4
337	17-מרץ	05-מרץ	29-מאי	17-מאי	-8	18.4	34.0	27.5	60.0	53.3
51	29-מרץ	09-מרץ	03-יונ	18-מאי	-5	38.4	14.8	23.8	61.0	49.8
182	20-מרץ	08-מרץ	29-מאי	16-מאי	-8	44.9	10.5	41.3	53.0	46.5
280	15-מרץ	05-מרץ	29-מאי	21-מאי	-7	8.4	4.0	17.2	46.0	43.2
261	20-מרץ	07-מרץ	29-מאי	21-מאי	-7	23.5	15.5	56.8	60.0	52.3
63	24-מרץ	07-מרץ	01-יונ	25-מאי	-3	45.9	14.0	18.8	68.0	57.9
327	29-מרץ	11-מרץ	29-מאי	18-מאי	-8	42.8	18.0	14.2	59.0	48.6
358	20-מרץ	09-מרץ	30-מאי	21-מאי	-6	17.9	12.0	17.6	70.0	66.0
8	20-מרץ	04-מרץ	30-מאי	18-מאי	-7	39.4	28.3	50.0	41.0	44.7
81	20-מרץ	05-מרץ	25-מאי	18-מאי	-11	27.8		38.6	33.5	38.4
338	26-מרץ	07-מרץ	29-מאי	18-מאי	-8	22.0	14.5	22.5	49.0	48.6
375	24-מרץ	07-מרץ	29-מאי	17-מאי	-8	36.1	6.2	30.6	42.0	41.4
291	24-מרץ	07-מרץ	30-מאי	18-מאי	-11	19.5	3.6	26.4	47.0	47.8
226	28-מרץ	07-מרץ	29-מאי	18-מאי	-8	45.7	10.4	50.6	40.0	47.0
117	18-מרץ	06-מרץ	04-יונ	19-מאי	-4	26.4	6.7	55.0	52.5	51.6
12	24-מרץ	09-מרץ	01-יונ	23-מאי	-3	11.8	13.8	15.0	66.0	57.9
235	24-מרץ	08-מרץ	29-מאי	18-מאי	-8	19.1	37.0	22.0	43.0	42.3

בחינת זני משמש מטיפוח ספי בן דור בחוות המטעים בחולה.

שם הזן	צבע לחי	אחוז כיסוי 2004	אחוז כיסוי ממוצע רב שנתי	צבע ציפה	כמ"מ בתחילת קטיף 2004	ממוצע כמ"מ רב שנתי	חמיצות	גודל גלעין	טעם (1-5)	מראה (1-5)	ניחוח (1-5)	חיי מדף לאחר 4 ימים
רעננה				צהוב	12.5	14.3	חמצמץ	קטן	4	3	2	מוצק מאוד
311	אדום מנוקד	30	30	צהוב כתום	11.5	11.7	חמצמץ	גדול	4	4	3	רך מאוד
309	אדום מנוקד			צהוב		10.3	חמוץ	קטן	2	4	2	מוצק מאוד
208	אדום מנוקד			צהוב		10.9	חמוץ	קטן	3	4	2	מוצק מאוד
25	אדום	10	20	צהוב כתום	15.2	14.3	חמצמץ	קטן	5	5	3	רך מאוד
123	אדום מנוקד			כתום		12.8	חמצמץ	בינוני	3	4	3	מוצק מאוד
45	אדום מנוקד			צהוב כתום		14.6	חמצמץ	בינוני	4	4	3	רך
310	אדום מנוקד			צהוב כתום		11.4	חמוץ	גדול	2	4	2	מוצק מאוד
320	אדום	20	40	צהוב כתום	11.7	13.4	חמוץ	גדול	3	3	2	מוצק
75	אדום		50	כתום		14.0	חמצמץ	בינוני	4	3	3	רך מאוד
224	אדום מנוקד		40	צהוב כתום		11.9	חמוץ	גדול	3	3	2	מוצק
322	אדום מנוקד	10	10	צהוב כתום	11.2	12.5	חמצמץ	בינוני	4	4	2	רך
223	אדום	30	20	צהוב כתום	9.0	9.8	חמוץ	גדול	2	4	2	מוצק מאוד
394	אדום מנוקד	40	40	כתום	12.0	13.0	חמצמץ	גדול	3	4	2	רך מאוד
337	אדום	40	40	צהוב כתום	15.2	15.7	חמצמץ	גדול	5	4	3	רך
51	אדום	30	40	כתום	11.9	13.3	מעט	בינוני	4	3	3	רך
182	אדום	40	50	כתום	14.0	14.2	חמצמץ	קטן	4	4	2	רך
280	אדום מנוקד	40	50	כתום	11.9	13.7	חמצמץ	גדול	4	3	2	רך
261	אדום מנוקד	0	10	צהוב	13.5	16.1	חמצמץ	קטן	5	3	3	רך
63	אדום מנוקד	10	30	צהוב כתום	11.5	12.4	חמצמץ	בינוני	4	5	2	רך
327	אדום מנוקד	40	40	צהוב כתום	10.0	10.5	חמוץ	בינוני	3	5	2	מוצק
358	אדום	40	50	צהוב כתום	13.2	15.3	חמצמץ	בינוני	4	5	3	מוצק
8	אדום מנוקד	10	20	צהוב כתום	11.7	13.9	חמצמץ	בינוני	4	3	3	רך
81	אדום מנוקד	50	30	צהוב כתום	13.0	13.2	חמצמץ	גדול	4	3	2	מוצק
338	אדום מנוקד	50	40	צהוב כתום	11.7	11.8	חמוץ	בינוני	3	4	2	מוצק מאוד
375	אדום מנוקד	50	40	צהוב כתום	15.0	14.8	חמצמץ	גדול	5	3	2	מוצק
291	אדום	30	40	צהוב כתום	13.0	13.5	חמצמץ	גדול	4	3	2	מוצק
226	אדום	40	40	צהוב כתום	11.2	11.4	חמוץ	גדול	2	3	2	מוצק מאוד
117	אדום	30	20	צהוב כתום	12.5	12.3	חמצמץ	גדול	5	3	2	מוצק
12	אדום	0	10	צהוב כתום	14.7	14.7	חמצמץ	קטן	5	4	2	רך מאוד
235	אדום	30	20	צהוב כתום	13.0	13.0	חמצמץ	גדול	4	3	2	רך מאוד